

Силабус навчальної дисципліни
«ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ»
для освітньо-професійних програм другого (магістерського)
рівня вищої освіти за усіма спеціальностями

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх галузей знань та спеціальностей
Курс	Перший
Семестр	1/2
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3,5 кредитів (105 годин)
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Дисципліна виявляє найзагальніші взаємозв'язки між різними науковими галузями, виступає концептуальною та логіко-методологічною базою для вивчення конкретно-наукових дисциплін. Особлива увага приділяється осмисленню проблем сучасного інформаційного суспільства, внутрішнім та зовнішнім закономірностям розвитку наукового знання, механізмам змін наукових парадигм, праксеологічним та аксіологічним системам цінностей, на які орієнтуються дослідники та вчені, з'ясуванню характеристик когнітивної та інноваційної діяльності. Навчальна дисципліна «Філософські проблеми наукового пізнання» надає загальнонаукову цілісність профільним дисциплінам, вивчення яких передбачено конкретною освітньо-професійною програмою.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання дисципліни є формування системних уявлень про науку як систему знань, сферу діяльності та соціальний інститут, формування методологічної свідомості, засвоєння механізмів інноваційної діяльності в сучасній науці, а також формування практичних навичок застосування наукового знання у дослідницькій діяльності, передбаченій конкретною освітньою програмою.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Навчальна дисципліна разом з іншими освітніми компонентами кожної освітньо-професійної програми, де вона викладається, дозволяє досягати визначених освітньо-професійною програмою програмних результатів навчання, що насамперед корелюються із досягненням загальних компетентностей – універсальних компетентностей, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями	До таких загальних компетентностей, які прямо чи опосередковано пов'язані із загальними компетентностями, передбаченими кожною освітньо-професійною програмою, належать, зокрема, найбільш актуальні для кожної спеціальності загальні компетентності з Проєкту Європейського

<p>(компетентності)</p>	<p>Союзу «Тюнінг – Гармонізація освітніх структур в Європі», зазначені, зокрема, в наказі Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584):</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; – здатність бути критичним і самокритичним; – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; – здатність планувати та управляти часом; – здатність до адаптації та дії в новій ситуації; – здатність генерувати нові ідеї (креативність); – здатність приймати обґрунтовані рішення; – здатність працювати в команді, досягати консенсусу, приймати спільні рішення; – здатність до міжособистісної взаємодії; – здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); – цінування та повага різноманітності та мультикультурності; – здатність працювати в міжнародному контексті; – здатність працювати автономно; – здатність розробляти проекти та управляти ними, у тому числі в галузі міждисциплінарних наук; – здатність виявляти ініціативу та підприємливість; – здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); – визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; – здатність діяти соціально, відповідально та свідомо; – усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем; – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; – здатність використовувати новітні інноваційні технології (інформаційні, комунікаційні, нано-, біо- тощо) у конкретній практичній діяльності; – здатність проводити дослідження на відповідному рівні; – здатність узгоджувати філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методологічні засоби до вирішення сформульованих проблем та завдань. <p>За деякими освітньо-професійними програмами навчальна дисципліна разом з іншими освітніми компонентами дозволяє досягати визначених цими освітньо-професійними програмами спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, залежно від спеціальності, галузі знань та специфіки кожної такої освітньо-професійної програми.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Модуль 1. Наука як феномен цивілізації.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Інформаційне суспільство як «суспільство знань».</i> - <i>Теоретичні проблеми науки.</i> - <i>Західна та вітчизняна традиції у методології науки.</i> - <i>Особливості наукового пізнання.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - Єдність емпіричного та теоретичного у науковому пізнанні. - Нелінійність взаємовпливу філософського й наукового пізнання в їхньому історичному розвитку. - Взаємовплив філософського та наукового знання у постмодерну епоху. - Філософські засади науки. <p>Модуль 2. Філософські та наукові методологічні засоби</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логічні основи наукового пізнання. - Особливості мови науки. - Філософська методологія як основа наукового пізнання. - Співвідношення філософської та наукової методології. - Особливості методології природничих, соціально-гуманітарних та технічних наук. - Інформаційно-комунікаційні технології у структурі сучасного наукового знання. - Класифікація наукового знання. <p><i>Поняття наукового співтовариства. Етика вченого.</i></p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття, творчі студії, дистанційні он-лайнзаняття.</p> <p>Методи навчання: проблемна дискусія, мозкова атака, кейс-презентація тощо.</p> <p>Форми навчання: очна, заочна, дистанційна.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Навчальна дисципліна «Філософські проблеми наукового пізнання» доповнює фахові навчальні дисципліни при підготовці здобувачів освітнього рівня магістра в якості теоретико-методологічної бази проведення власних наукових досліджень, озброює їх методами, підходами і засобами наукової діяльності, сприяє розвитку наукової та технічної творчості.</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Знання й уміння, отримані у процесі вивчення даної навчальної дисципліни, використовуються у подальшому в ході проведення професійної діяльності та виконання досліджень.</p>
<p>Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Філософські проблеми наукового пізнання: практикум / уклад.:Л. Г. Дротянко, С. С. Орденів, Н. А. Ченбай, І. П. Скиба. – К. : НАУ, 2023. – 52 с. 2. Philosophical Problems of Scientific Cognition. Manual / М. Abysova, T. Shorina, T. Poda. – Kyiv: NAU, 2023. – 110 p. 3. Дротянко Л.Г. Цифровий вимір сучасного етапу цивілізаційного розвитку соціуму // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія. 2021. № 1(33). С. 16-21. DOI: https://doi.org/10.18372/2412-2157.34.16304 4. Конверський А.Є. Критичне мислення: підручник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 370 с. 5. Гоян І.М. Філософія науки: навчальний посібник / за ред. С.В. Сторожук. – Івано-Франківськ: Симфонія-Форте, 2019. – 756 с. 6. Філософія і методологія науки [Текст] : навч.-метод. матеріали для лекц. і семінар. занять, самост. та індивід. роботи : посібник / Л. В. Кравчук, Т. Б. Кадобний, Л. О. Кравчук. – Тернопіль : ТНМУ : Укрмедкнига, 2019. – 271 с. 7. Філософія наук і інновацій: практикум / Л. Г. Дротянко, Л. А.

	<p>Ороховська, С. М. Ягодзінський. – К. : НАУ, 2019. – 56 с. 8. Дротянко Л.Г. Філософія наукового пізнання: підручник. – К.: «НАУ-Друк», 2010. – 224 с. 9. Дротянко Л.Г. Феномен фундаментального і прикладного знання: (Постнекласичне дослідження). – К.: Вид-во Європ. ун-ту фінансів, менеджм., бізн. і інформ. систем. – 2000. – С. 188-224, 280-297.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <p>Репозитарій НАУ: https://er.nau.edu.ua/ НТБ НАУ: https://www.lib.nau.edu.ua/ Сайт кафедри філософії ФЛСК: https://fls.nau.edu.ua/</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проєктор, слайди.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік, тестування, творчі завдання, аналіз наукових текстів, промов, відео архівів тощо.
Кафедра	Кафедра філософії
Факультет	Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(и)	 <p>ДРОТЯНКО Любов Григорівна Посада: завідувач кафедри філософії Вчений ступінь: доктор філософських наук Профайл викладача: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194440666 https://publons.com/researcher/1797022/liubov-drotianko/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=0nGOVJQAAAAJ&hl=uk Тел.: 044 406-74-01 E-mail: liubov.drotianko@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.1003</p>
	 <p>ОРДЕНОВ Сергій Сергійович</p> <p>Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат філософських наук</p>

	<p>Профайл викладача: https://www.researchgate.net/profile/Sergei_Ordenov https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211786100 https://nau-ua.academia.edu/%D0%A1%D0%B%D1%80%D0%B3%D0%B5%D0%B9%D0%9E%D1%80%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B2 Тел.: 044 406-74-01 E-mail: serhii.ordenov@npp.nau.edu.ua ordenov@nau.edu.ua Робоче місце: 8.1005</p>
<p>Оригінальність навчальної дисципліни</p>	<p>Навчальна дисципліна «Філософські проблеми наукового пізнання» розроблена завідувачем кафедри філософії, професором Дротянко Любов'ю Григорівною та доцентом кафедри філософії Орденівим Сергієм Сергійовичем. Оригінальність навчальної дисципліни становить 100%.</p>